

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep.
0033 Oslo

POSTADRESSE
Statkraft Energi AS
Postboks 200 Lilleaker
0216 Oslo
Norway

BESØKSADRESSE
Lilleakerveien 6
0283 Oslo

SENTRALBORD
24 06 70 00

TELEFAKS:
24 06 70 01

INTERNETT
www.statkraft.no

E-POST:
post@statkraft.com

ORG. NR.: NO-987 059 729

DERES REF./DATO:
18/2159

VÅR REF.:
ML

STED/DATO:
Oslo, 29.03.2019

HØRING – «NVES UNDERLAGSRAPPORT FOR DEN TREDJE KONTROLLSTASJONEN UNDER ELSERTIFIKATORDNINGEN»

Vi viser til Olje- og energidepartementets høringsbrev av 18.12.2018, og presenterer med dette brevet Statkrafts synspunkter på rapporten.

Statkraft registrerer at både NVE og Energimyndigheten anbefaler at det innføres en datostopp i Sverige i 2030. Vi noterer oss at NVE og Energimyndigheten i sin anbefaling vektlegger at datostopp gir størst sannsynlighet for at målet nås i 2030 på en kostnadseffektiv måte, men også at datostopp gir likere forutsetninger for å investere i hele perioden frem til 2030.

Tallene fra kvartalsrapport 4 2018 (NVE, Energimyndigheten) viser at vi ligger svært godt an til å nå målet på 46,4 TWh. Spotprisen på elsertifikater er i øyeblikket 87 SEK/MWh (SKM, 29.03.19), men forwardprisene er lave, og fallende. Mars-21-kontrakten ble omsatt for 22 SEK/MWh (SKM, 29.03.19). Markedet reflekterer med andre ord det aktørene forventer; en priskollaps når målet under elsertifikatordningen nås.

Det er en kjensgjerning slik elsertifikatmarkedet er utformet, at det ikke er mulig å treffe eksakt på målet. Gitt at alle investorer søker om elsertifikater ved idriftsettelse, er det klart at det kommer til å bli et betydelig og vedvarende overskudd av elsertifikater i markedet. I 2012 forventet man, basert på tilgjengelige prognoser, at summen av elsertifikater og kraftpris skulle ligge rundt 60-70 EUR/MWh frem mot 2030. Hvis man legger fremtidskurven på kraft og neglisjerbare elsertifikatpriser til grunn, ser denne summen nå ut til å havne rundt 30 EUR/MWh. Lange sikringskontrakter var mindre vanlig rundt 2012 (studie utført for Statkraft av Newsec, 2017). Følgelig må det ventes at tidlige investorer som har tatt markedsrisiko vil kunne få store problemer med en slik utvikling.

At vi ligger svært godt an til å nå målene lenge før 2030 har også konsekvenser for forbrukerne. Når det forventes at målet vil nås innen utgangen av 2021, virker det unødvendig å skulle administrere markedet helt frem til 2045. I lys av dette synes det heller ikke optimalt å vente helt fram til 2030 med å stenge markedet. Når målet er nådd og elsertifikatprisen er neglisjerbar, vil man frem til 2045 ha en ordening som ikke genererer annet enn administrasjonskostnader. Myndighetene må finansiere stillinger for å opprettholde håndteringen av elsertifikatordningen, og forbrukerne ilegges betydelige påslag for elsertifikater. Europowers magasin «energi», utgave 06/2018, beskriver i artikkelen «Tapper sertifikatordningen» hvordan strømlleverandørene sitter igjen med store marginer på innkrevingen av elsertifikater. Hvis marginene er så store som det

fremkommer av denne artikkelen, så illustrerer dette at det kan bli kostbart for forbrukerne selv når elsertifikatene ikke lenger har noen verdi. Statkraft stiller seg undrende til hvorfor dette aspektet ikke er tatt i betraktning i vurderingen av stoppmekanisme for Sverige. Når man ser at målet nås, mener Statkraft det ville vært naturlig at NVE og Energimyndigheten gis i oppdrag å vurdere hvordan elsertifikatordningen kan termineres, dersom den ikke lenger genererer verdier for samfunnet.

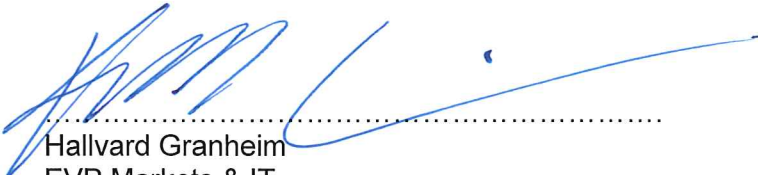
Elsertifikatordningen vil ved måloppnåelsen ha lyktes med insentivering av en stor mengde fornybar kraft på kort tid, primært vindkraft. Sånn sett har ordningen virket etter hensikten. Dette er allikevel ikke problemfritt med tanke på den stadig økende overkapasiteten i det nordiske kraftmarkedet, og det samtidige behovet for fleksibel kraftproduksjon, som kan balansere den uforutsigbare vindkraften.

Statnetts «Langsiktig markedsanalyse Norden og Europa 2018-2040» bygger opp under dette. Vannkraften er avgjørende som tilbyder av fleksibilitet som det nordiske kraftsystemet vil trenge, men lønnsomhet er avgjørende. For at vannkraften skal kunne fortsette å balansere den varierende vindkraftproduksjonen, er det også viktig at fleksibiliteten i vassdragene ikke innskrenkes for mye gjennom de kommende vilkårsrevisjonene.

Utvekslingskapasiteten mellom det nordiske kraftmarkedet og omkringliggende land vil påvirke interessen for å bygge ut ny kraftkapasitet, og vil også være viktig for å balansere kraftsystemet i anstrengte perioder. Statkraft støtter derfor utbygging av samfunnsøkonomisk lønnsomme kabelprosjekter. Landbasert vindkraft er nå å anse for en moden teknologi, og på sikt bør støtte til moden fornybar energi fases ut. Ny kraftproduksjon bør være samfunnsøkonomisk lønnsom uten subsidier eller særskilte ordninger, også etter elsertifikatordningens slutt.

Statkraft står til disposisjon dersom det ønskes ytterligere utdyping av våre kommentarer.

Med vennlig hilsen
for Statkraft AS

.....
Hallvard Granheim
EVP Markets & IT